

20.2.2023

TIEDOTE

ASUNNON TERVEYSHAITAN SELVITTÄMINEN

Asunnon sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa oleskeleville terveyshaittaa. Terveystensuojelulaissa terveyshaitalla tarkoitetaan sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Käytännön valvontatyötä tekevät Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön viranhaltijat.

Julkisuus

Kaikki ympäristöpalveluille toimitetut ja ympäristöpalveluilta lähtevät asiakirjat ovat julkisia lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita. Julkisuuslain mukaan tiedot henkilön terveydentilasta tai elämäntavoista ovat salassa pidettävää tietoa, joten niitä ei toivota toimitettavan kirjallisena. Julkisilla asiakirjoilla tarkoitetaan muun muassa tarkastuskertomuksia, raportteja, lausuntoja, kirjeitä sekä myös sähköpostiviestejä.

Vireilletulo

Epäiltäessä asunnossa terveyshaittaa tulee ottaa ensin yhteys isännöitsijään/kiinteistöön. Jos asunnossa esiintyy terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä, on sen, jonka vastuulla haitta on, ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi ja poistamiseksi. Kiinteistön omistajalla on velvollisuus ja oikeus tehdä toimenpiteitä asunnon terveyshaitan selvittämiseksi ja poistamiseksi. Mikäli kiinteistön omistaja tai muu haitasta vastuussa oleva taho ei ryhdy toimenpiteisiin tai tehtyjen toimenpiteiden jälkeen haitta edelleen jatkuu, on haitasta kärsivän mahdollista tehdä asiasta toimenpidepyyntö ympäristöpalveluille.

Toimenpidepyynnön asunnon terveyshaitan selvittämiseksi esittää ensisijaisesti asukas tai asunnon omistaja. Muiden aloitteesta asunnontarkastus voidaan tehdä vain, jos se on välttämätöntä sen selvittämiseksi, aiheutuuko asunnossa oleskeleville tai naapurille terveyshaittaa. Toimenpidepyyntö tehdään kirjallisesti tai suullisesti.

Asianosaisten on myötävaikutettava asian selvittämiseen ja annettava tieto niistä toimenpiteistä, joihin asian selvittämiseksi on ryhdytty.

20.2.2023

TIEDOTE

Terveyshaitan selvittäminen

Asunnontarkastuksen tavoitteena on selvittää, onko asunnossa sellaiset olosuhteet, joista voi aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa. Tarkastuksessa ei ole kyse kuntoarvion kaltaisesta katselmuksesta eikä korjaussuunnitelman tekemisestä. Asunnon terveydellisiä olosuhteita ei yleensä arvioida korjaus-/remonttitoiden ollessa kesken.

Tarkastuksesta ilmoitetaan yleensä etukäteen kaikille osapuolille. Tarkastuksia tehdään pääsääntöisesti virka-aikana. Asunnontarkastus tehdään rakenteita rikkomattomin menetelmin. Tarkastukseen kuuluu mm. aistinvaraisia havaintoja, ilmanvaihdon toimivuuden tarkastelu ja rakenteiden kunnan arviointia. Osa ympäristöpalveluiden tutkimuksista ja mittauksista on maksullisia. Maksut peritään siltä, joka on vastuussa haitasta.

Tarkastuksesta tehdään tarkastuskertomus, jossa otetaan kantaa terveyshaittaan. Tarkastuskertomus lähetetään kaikille osapuolille. Jos ympäristöpalvelut toteaa asunnossa olosuhteita, joista voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa oleskelevälle, kehoitetaan haitasta vastuussa olevaa ryhtymään toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi. Jos kehoitusta ei noudateta, ympäristöterveysyksikön päälliköllä on mahdollisuus antaa velvoittava korjausmääräys, jota voidaan tarvittaessa tehostaa ympäristö- ja lupajaoston asettamalla uhkasakolla. Ennen korjausmääräyksen antamista osapuolia kuullaan kirjallisesti.

Ympäristöpalvelut ei ota kantaa korjaustapaan tai tekijään: korjaustavan valinta sekä toimenpiteiden teko ja työnaikainen valvonta ovat korjausvastuullisen osapuolen tehtäviä. Ympäristöpalveluiden toimenkuvaan eivät myöskään kuulu korjausten aikaiset tilapäisasumis- ja muut järjestelyt eivätkä niistä aiheutuvat kustannukset. Jos ympäristöpalvelut ei totea asunnossa terveyshaittaa aiheuttavia olosuhteita, toimenpidepyynnön käsittely ympäristöpalveluissa päättyy.

Ympäristöpalveluiden ratkaisusta on pyynnöstä oikeus saada ympäristöterveysyksikön päällikön päätös, johon voi hakea oikaisua ympäristö- ja lupajaostolta. Jaoston päätöksestä on valitusoikeus Helsingin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Ympäristöpalveluiden toimintaa valvoo aluehallintovirasto ja oikeusasiamies.

Lisätietoja

Asumisterveysneuvonta, puhelin 310 15000 (ma, ke-to klo 9-12, ti klo 12-15). Lisätietoja saa myös Internet-sivuilta [Asuminen ja terveys | Helsingin kaupunki](#)

20.2.2023

TIEDOTE

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994) ja -asetus (1280/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Asumisterveysasetuksen soveltamisohje, osat I-V. Valvira

Hallintolaki (434/2003)

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Ohje asunnon terveyshaitan selvittämiseen, Valviran ohje 4/2017